

POTOPA

Napsal: HENRYK SIEMKIEWICZ Velký historický román.

— Má královno! zvolal konečně žalostným hlasem, nehnev se na mne. —
— Co jste učinil, pane? — zeptala se Olenka neklidně.
— Poručil jsem starostovi i radním vysázeti po stáru — vyrázil pan Ondřej ze sebe jediným dechem.
Olenka nic neodpověděla, jen ruce sepjala na kolenou, svlékla hlavu na prsa a zamřela se.
— Sraz mi hlavu — zvolal Kmitie — ale nehnev se!... Nevyznal jsem se ještě ze svého...
— Ještě? zaúpěla Aleksandra.
— Oni si pak poslali do Poněvže pro pomoc. Přišlo asi sto hloupých lidí s důstojníky. Lid jsem vyplašil a důstojníky... pro Boha, nehnev se — poručil jsem nahé hnátí kaněky po sněhu, jako jsem už jednou panu Tumgratovi v Oršaňsku učinil.
Billevičovna zvedla hlavu, přisně oči její planuly hněvem a silný rúmence jí zbarvil lice.
— Nemáte studu, ani svědomí? řekla.
Kmitie pohlédl na ni udiven, zamřel se na chvíli a pak se zeptal změněným hlasem:
— Pravíš to doopravdy, nebo se jen tak tváříš?
— Pravdu pravím, že to je čin hodný rozbójníka, nikoli šlechtice. Pravdu pravím, proto že mi reputace vaše na srdci leží, proto že se stydím, že sotva jste přijel, již všechno obyvatelstvo vás má za násilníka a přstem na vás ukazuje.
— Co mi je do vašeho obyvatelstva! Deset ehalup jeden pes hlídá a ještě nemá mnoho práce.
— Ale není podlosti mezi těmi chudými, není hanby na žádném jménu. Nikoho zde soudy stíhat nebudou, kromě vás.
— Eh, pro to tě hlava bolet nemusí. Každý je v naší republice panem, kdo jen má šavli v hrsti a nějakou partu sebrati dovede. Co mi kdo udělá? Koho se tu mám báti?
— Jestli vy se nikoho nebojíte, tedy vězte, že já se bojím hněvu božího a slzi lidských se bojím a křivd! A hanbu s nikým sdíleti nechei; jakkoli jsem žena slabá, přece je mi čest jména mého snad více milá, než nejednomu, kdo se šlechticem býti praví.
— Pro Boha, nedráždí mne, neboť — jeť mne neznáš...
— O, věřím, že také můj děd vás neznal!
Z očí pana Kmitie sršely jiskry, ale také v ní dostávala se do varu billevičovská krev.
— Vrhnete se na mne a mučte! pokračovala směle, já se neleknu, jakkoli jsem sama a vy máte celý prapor rozbójníků s sebou; nevinnost má mne obrání! Myslete, že nevím, že jste v Lubici rozstříleli podobizny a že děvčata v zhýralosti honíte? Vy mne neznáte, myslíte-li, že to smesu pokorně. Chei od vás poctivost, a to ho vymáhá žádný testament ani nezabráni. Mého děda vůle jest, abych byla ženou muže poctivého...
Kmitie patrně se zastýděl za ony činy v Lubici spáchané, neboť svlékl hlavu a zeptal se již tišším hlasem:
— Kdo ti o tom střílení již pověděl?
— Veškerá šlechta v celém okolí již o tom mluví...
— Váš já zaplatím těm žebrákům, záručím za tu přísou — odpověděl Kmitie posupně. Ale to se stalo z opilosti — soudruzi — jsou to vojáci, nozajji zdržlivosti... A pokud jde o děvčata — já jsem je neprodádoval...
— Vím, že ti nestoudněti, ty lo-tři, ke všemu vás svádějí...
— To nejsou lo-tři, to jsou moji důstojníci...
— Já jsem těm vašim důstojníkům paručila, aby z domu mého odešli!
Olenka očekávala nový výbuch, ale k velikému posušení svého postřehla, že správa o vyhnání soudruhů na Kmitie ne učinila žádného dojmu, naopak zdálo se, že ho rozveselila.
— Poručila jsi, aby odešli? — zeptal se.
— Ano!
— A oni odešli!
— Ano, hoňký chléb. Žludí a octem — líbá vi, že má odvahu šle-

chtě. Velice se mi to líbí. Neboť je to nebezpečná věc, s takovými lidmi si něco začít. Nejednou těžce to už zaplatil. Ale oni vědí, co se sluší vůči Kmitieovi. Vidíš! odešli pokorně jako beránkové — vidíš a proč! Proto — že se mne bojí.
Pan Ondřej vychloubavě pohlédl na Olenku a počal si kroužit vousy. Olenku ale na dobro rozněvala tato ménivost rozmarů a ta nevášná vychloubavost, proto řekla vážně a s důrazem:
— Musíte si, pane, vybrati mezi mnou a jimi. Jinak být nemůžete!
Kmitie jakoby nepozoroval rozhodnosti, s kterou Olenka mluvila, odpověděl nedbale, skoro vesele.
— A nač si vybirat, když tebe mám a je když mám! Ty si můžeš ve Vodoktech činit, co se ti líbí, ale jestli ti tu moji soudruzi neukřivdili a žádné svévolie se nedopustili, proč bych je měl vyhánět? Tomu nerozumíte, co znamená pod jednou korouhví sloužit a pospolu bojovati. Žádné pokrevnosti tak nesvazuje, jako pospolitá služba. Víš o tom, že oni nejméně tisíckrát mi život zachránili; protože je zákon stíhá, tím spíše jim poskytnouti musím útočiště. Jsou téměř vesměs šlechtici z dobrých rodů až na Zenda, který jest neznámého původu, ale takového, ryčce není v celé republice. A kdybys ho slyšela, jak umí napodobit ptáky a všelikon zvět, sama bys si ho zamílovala.
Tu se pan Ondřej rozesmál, jakoby mezi nimi nikdy nebylo bývalo hněvu nebo nedorozumění, a ona rukama zalomila, vidouce, jak se jí z rukou vymyká ta jeho povaha. To ovšem, co mu řekla o mнении lidí, o potřebě vážnosti, o hanbě, sklouzlo po něm jako hrot po pancíři. Neprobuzený svědomí tohoto vojáka neumělo porozuměti jejímu rozhořčení nad každou nespravedlnost, nad každou neeštnou svévolností. Jak se mu přiblížiti, jak k němu promluvit?
— Děj se vůle Boží! řekla konečně. Když se mne odřikáte, jděte již svou cestou. Bůh zůstane nad sirotou.
— Já že se té odřikám? zeptal se Kmitie na nejvyšší překvapení.
— Tak jest! ne-li slovy, tož činy; jestli ne ty mne, pak já tebe se odřikám...
— Neboť neprovdám se za člověka, kteréhož tíží slzy lidské a krev lidská, na kterého prsty ukazují, loupežníkem a rozbójníkem jmenují a za zrádce pokládají.
— Za jakého zrádce? Nepřiváděj mě do šlenství, abych neudělal něco, čeho bych pak litoval. Nechať do mne hrom uderí, nechť mne čerti vezmou, jestli jsem zrádce já, kterýž jsem při vlastní stál, když všem ruce sklesly.
— Vy přijí, než se mnou pokorně. Chei od vás poctivost, a to ho vymáhá žádný testament ani nezabráni. Mého děda vůle jest, abych byla ženou muže poctivého...
Kmitie patrně se zastýděl za ony činy v Lubici spáchané, neboť svlékl hlavu a zeptal se již tišším hlasem:
— Kdo ti o tom střílení již pověděl?
— Veškerá šlechta v celém okolí již o tom mluví...
— Váš já zaplatím těm žebrákům, záručím za tu přísou — odpověděl Kmitie posupně. Ale to se stalo z opilosti — soudruzi — jsou to vojáci, nozajji zdržlivosti... A pokud jde o děvčata — já jsem je neprodádoval...
— Vím, že ti nestoudněti, ty lo-tři, ke všemu vás svádějí...
— To nejsou lo-tři, to jsou moji důstojníci...
— Já jsem těm vašim důstojníkům paručila, aby z domu mého odešli!
Olenka očekávala nový výbuch, ale k velikému posušení svého postřehla, že správa o vyhnání soudruhů na Kmitie ne učinila žádného dojmu, naopak zdálo se, že ho rozveselila.
— Poručila jsi, aby odešli? — zeptal se.
— Ano!
— A oni odešli!
— Ano, hoňký chléb. Žludí a octem — líbá vi, že má odvahu šle-

— A vy si myslíte, že jste mně sladkostí napojili? odpověděla hlasem, v němž se chvěly slzy.
— Buď zdráva!
— Buď zdráv!
Kmitie popošel ke dveřím, ale náhle se obrátil, přiskočil k ní, uchopil ji za obě ruce a řekl:
— Pro rány Kristovy! Ty chceš tedy, abych cestou jako mrtvola a koně spadl?
Olenka propukla v pláč, on ji objal a držel ji všecku rozehvělou v náručí, opakuje stále sevrnými zuby:
— Bítte mne, kdo v Boha věří! Bítte a nelitujte — a konečně zvolal:
— Neplač, Olenko! Pro Boha, neplač! Jsem vinnen! Učiním vše, co chceš! Tam ty vyženu... V Upitě usmím — budu žít jinak, vždyť tě miluji. Pro Boha! Srdce mi pukne! Všecko učiním! Jen neplač! A miluj mne ještě!
Tak ji upokojoval a laskal, a ona vyplakavši se řekla:
— Jděte už, pane, Bůh nás usmíří. Nemám v srdci hněvu — jenom bolest...
Měsíc již vysoko vystoupil nad bílá pole, když pan Ondřej jel zpět do Lubice, a za ním kusalni vojáci, roztáhnúvě se po široké silnici jako dlouhý had. Jeli přes Volmontovice, ale kratší cestou, neboť mráz upevnil bahna, i bylo lze bezpečně po nich jeti.
Strážník Soroka přiblížil se k panu Ondřejovi:
— Pane rotmistrě — ptal se — kde mám zastaviti v Lubici?
— Jdi pryč! odpověděl Kmitie.
I jel v předu, amž na někohe promluvil. Srdcem zmltal mu žal a chvílemi hněv, ale především se zlobil na sebe sama. Byla to první noc v životě jeho, ve kteréž se svým svědomím účtoval, se svědomím, jež ho tížilo více než pancíř nejtěžší. Hle, přijel v tuto stranu s reputací poskozenou, a co učinil, aby ji napravil? První den dovolil střílení a hýření v Lubici a hnal, že se ho nesúčastní, a hýřil a hřesil jako jini; totéž dovoloval i každý následující den. — Dále: Vojáci ukrivdili měšťanům, om krivdy ty ještě dovršil. Ba, co horšího, vrhl se na presidium vzduchu, pobíli lidi a pustil na ně důstojníky na sněh.
Buď k soudu pohnán a prohraje. Odsondí ho ku ztrátě majetku, etí a snad i hrdla.
A nebude moči, jako dříve, sebrav si partu, smáti se zákonum, neboť chce se oženiti, chce se usaditi ve Vodoktech, sloužit ne na vlastní odpovědnost, ale ve sboru, tam ho právo najde a dostigne. A kdyby mu vše beztrézně prošlo, je cosi špatného v jeho činech, což rytíř nebudou. Snad se následky svévolnosti dají zmírnit, ale upomínka na ni zůstane v srdcích lidských, v jeho vlastním svědomí i v srdci Olenčine.
Tu, když si vzpomněl, že ho přece neodehala, že odjížděje, četl v očích jejich odpuštění, jeví la se mu býti tak dobrou, jako anděle nebohý. Zmočovala se ho touha vrátiti se, ale ne zítra, nýbrž hned, co by kůň stačil, padnouti jí k nohou a prosit, aby zapoměla, líbat ty sladké oči, které dnes slzami skropily jeho tvář.
Bylo mu do pláče; cítil, že tak miluje tu dívku, jako nikdy nikdo v životě nemiloval. Při Panně nejzvětější: myslil si — uči-ním, co ona chce; opatřím soudruhy do xytosti a vypravím je na kraj světa, neboť je to pravda, že oni mne k zlému svádějí.
Tu mu napadlo, že přijde do Lubice, zastane je dojista opilý a nebo s děvčaty hřešil, i zmocnila se ho taková zlost, že by byl nejraději šavlí uhodil do kohokoli, třeba do vojáků, kteréž vedl, že byl by bil bez milosrdenství.
— Dám jim! hučel a rval si vousy — jeť mne takovým nevidíš, jako uvidí... A rozvášněn nanejvyšš hořal koně ostruhami a třhal usdon, až se kůň spláčil, a Soroka vida to, řekl vojákům:
— Rotmistr se zblánil. Vhraď Bůh, vpadnouti mu pod ruku.
Pana Ondřeje zmocnila se skutečná zlost. Vše však bylo velice klidné. Měsíc jasné světlo, nebo lesko se tisíckými hvězdami, ani větřík haluzeni nezaklepal — jenom v srdci rytířově vře-la bouře. Cesta do Lubice stála se mu býti dlouhou jako dosud nikdy. Jakýsi dosud neznámý strach počal k němu dotírat i nápat, z hlubin lesních i z pole, stopených v zelenavém světle měsíce. Byl také unaven, neboť — jen co je pravda — celou noc minulou ztrávil v Upitě při pitec a hýření. Ale chtěl únavu zabít únavou, vyprostiti se z nepokoje rychlou jízdou, proto se obrátil a povelil:
— Tryskem!
Dal se v let jako střela a za ním celý oddíl. A těmi lesy a po pustých polích letěl jako onen pekelný dav rytířů křížáckých, o kterých si lid na Žmujdži povídá, že časem za jasných nocí se zjevuje a povětřím padá, zvětuje vojnu nebo pohromy nadobýejné. Dusot koňský duněl před nimi i za nimi, z koní vycházela pára, jakoby se z nich kouřilo — a teprve, když sňhem pokryté střechy lubičské se objevily na zatoce, povolil Kmitie trysek.
Nalezli vrata široce rozehřena. Kmitieovi bylo nápadno, že někdo se ani zeptati nepřišel, že se někdo ani nepodíval, kdo jsou ti — kteří přijeli, když celé nádvofí se zarojilo lidmi a koni. Domníval se, že bude v oknech světlo, že uslyší zvuky Uhlikovy píšťaly, houslí nebo veselé výkřiky hodujících, a zatím jen v jidelně se míhlo světlo, všude jinde bylo ticho, byla tma.
Strážník Soroka seskočil s koně, aby rotmistřovi třemesny podržel.
— Jděte spat! řekl Kmitie — kdo se vejde do šlenství, nechť spí tam, ostatní v stájích. Koně postavte do maštalí, do stodol a do kolen, přimeste jim sena.
— Slyšel jsem! odpověděl strážník.
Kmitie slezl s koně. Dvěře do síně otevřeny byly dokořán.
— Hej! Kdo je tu? volal Kmitie. Nikdo se neozval.
— Hej! Kdo zde? opakoval hlasitěji.
Ticho.
— Opil se! zahučel pan Ondřej. I zmocnila se ho taková zlost, že počal zuby skrípati. Když jel domů, třásl se hněvem při myšlence, že je zastihne při pitec a při rozpustlosti, a teď ho ticho draždilo ještě více.
Vešel do jídelny. Na ohromném stole hořel lojový kahánek červeným štěstím světlem. Proud vzduchu, který z chodby sem zavane, zachvěl tak plaménkem, že po dlouhou chvíli pan Ondřej ničeho rozeznati nemohl. Teprve když mihání ustalo, uzřel řadu lidí ležeti rovně podél stěny.
— Opil se do nemoty, nebo co se stalo? zahučel neklidně.
Potom sehnul se netrpkě k prvnímu. Tvář nerozeznával, neboť byla ve stínu, ale podle bílého koženého pasu a po bílé pochvě na pišťalu poznal pana Uhlika a počal ho bez okolků tahati za nohu.
— Vtávejte, hoši! vtávejte!
Ale pan Uhlik ležel bez hnutí s rukama bezvládně skleslyma, za ním leželi ostatní; žádný ani nezvřnul, nehnu se, neprobudil se, ani nezabručel.
Pan Kmitie postřehl, že všichni leží na znaku v stejné posici a brozná předtucha ho zachvětila.
Přiskočil ke stolu, uchopil chvějel se rukou kahánek a svítil ležícím soudruhům do tváři.
Vlasy na hlavě mu vstaly, tak strašná podívaná se naskytila jeho očím...
Uhlika výlučně mohl poznati jen podle bílého pasu, neboť tvář i hlava byly pouhou beztvárnou hmotou, krvavou, ohyzdnou, bez očí, bez nosu i úst, jen ohromné vousy trčely z té kaluže krve-beny zuby a oči vytrněstěné, v (Pokrakování)...
Bolení v zádech.
Všichni ti, kdo trpí bolestmi v zádech, budou zajisté s povděkem čísti to, co napsal pan Frant. Gargulak, ze Samoa, Cal., který byl zhaben bolestí v zádech po užívání Severova Silitele ledvin a jater (Severa's Kidney and Liver Remedy). Psal nám s tím následovně: "Byl jsem překvapen, když jsem poznal, že moje bolest v zádech odešla dříve nežli jedna láhev Severova Silitele ledvin a jater byla vyudita. Cítím se teď úplně zdravý a bez bolesti." — Proti ledvinovým a močovým chorobám, husté moči, zastavení moči, bolestnému močení, bolesti v zádech, otáčení nohou, závratí a kyselosti v žaludku odporučuje jemě Severův Silitel ledvin a jater. Cena 50c a \$1.00. V lékárnách aneb přímo od W. F. Severa Co., Cedar Rapids, Iowa. Advertisement

Přestěhoval se

Dr. J. W. NOVÁK
český
zubní lékař
Přestěhoval se do
Karbach Bk.
15. a Douglas ulice
čís. pokoje 296
Rohová místnost na druhé podlaží nad Ryan Jewelry Co. Tel. v úřadovně: Douglas 5077. Nedělní hod.: od 10. do 12. hod. dopol.

DO YOUR OWN SHOPPING

"Onyx" Hosiery

Gives the **BEST VALUE** for Your Money
Every Kind from Cotton to Silk, For Men, Women and Children
Any Color and Style From **25c** to **\$5.00** per pair
Look for the Trade Mark! Sold by All Good Dealers.
WHOLESALE **Lord & Taylor** NEW YORK

HUGO F. BILZ

Dodavatel Jetrova lahvového "Gold Top" piva
1324 Douglas ul., Omaha, Neb.
TELEFON: Douglas 1542 neb Douglas 3040
Objednejte sobě bednu tohoto včelámského piva. Na skládě největších staré kofalky, stará vína, doutníky a likéry všeho druhu. — Vše za nejnižší ceny. 381f
HUGO F. BILZ OMAHA, NEBRASKA

The Neal Institute vyléčí PÍJACTVÍ

Nealovo 3-denní léčení pití více prospěje nežli měsíce v resortech.
Kdo se oddal nemírnému používání líhovin nebo drogů a nemůže se zbaviti tohoto zlozvyku, nechť se obrátí na tento ústav.
Rodiče, přátelé aneb známí, by měli se o to postarati, by se dostalo pijákům tohoto léčení.
O bližší informace navštivte neb pište. 491f
THE NEAL INSTITUTE
Telefon D. 7556. 1502 So. 10. St., Omaha, Neb.

Jell SO OMAHA, NEB

FRANK YUN

vlastní čistě a lojově sámsobny
řeznický a uzonářský obchod
V číslu 2208 již 16. ul. OMAHA.
Bohatý výběr čerstvého masa, nejlepší jakosti a ve ceně nejlepší. Vůlkou výrobky uzonářské dle se té nejlepší jakosti. Objednávky možno učiti telefonem: Douglas 3422.

NEJTAVARÍ A NEJLEPŠÍ MÍSTO PRO SCHŮZKY JE
ED. MAURERA RESTAURANT A HOSTINEC.
v číslu 1309 Farman ulice.
Přavá importovaná piva za čepu. PLEERNER & Möftmannův pi-tavaru v Písní v Čechách. Hofmannův BAVARSKÝ PIVO. Pivo Antwerp. Bisk a svátostné Pivo stávkou rozličnou reputací. Kavárna pro dámy zažek se za druhé podlaží.